

**СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ
О РАЗМЕНИ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТКА**

Влада Републике Србије и Влада Републике Македоније (у даљем тексту: „стране“),

у складу са потписаним билатералним и мултилатералним споразумима о јачању политичке, војне, безбедносне и економске сарадње,

постигавши договор да воде разговоре о политичким и безбедносним питањима, прошире и учврсте своју сарадњу,

свесне промена политичке ситуације у свету и узимајући у обзир важну улогу међусобне сарадње у циљу стабилизације мира, међународне безбедности и узајамног поверења,

увиђајући да добра сарадња може да захтева размену тајних података између страна,

у жељи да успоставе правила за узајамну заштиту тајних података који ће бити примењени на све споразуме о сарадњи и уговоре с тајним подацима између страна, а који садрже или подразумевају приступ тајним подацима,

споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Циљ

Циљ овог споразума је да обезбеди заштиту тајних података који се обично стварају или размењају између страна.

Члан 2.

Дефиниције

Ради примене овог споразума наведени појмови имају следеће значење:

1) тајни подаци јесу сви подаци без обзира на њихову форму, укључујући предмете и објекте односно њихове делове које је потребно заштити од неовлашћеног приступа, у складу с националним законодавством држава страна;

2) „потребно је да зна” јесте потреба да се оствари приступ тајним податцима у оквиру описа послова за одређено радно место и ради обављања одређеног задатка;

3) неовлашћени приступ тајним подацима јесте сваки облик откривања, злоупотребе, оштећења, давања на увид, уништења, губитка или било која радња која за последицу има повреду безбедности тајних података;

4) степен тајности јесте категорија којом се означава важност тајних података, степен за ограничени приступ њима и ниво њихове заштите који стране примењују у складу с националним законодавством;

- 5)** ознака тајности јесте ознака која указује на степен тајности тајног податка;
- 6)** страна порекла јесте страна која ствара или преноси тајне податке страни пријема;
- 7)** страна пријема јесте страна која прима тајне податке;
- 8)** орган надлежан за заштиту тајних података јесте орган који спроводи националну политику заштите тајних података, обавља целовиту контролу у овој области и надлежан је за примену овог споразума у складу с националним законодавством;
- 9) уговорач** јесте физичко или правно лице које има пословну способност да закључује уговоре, односно уговорна страна у уговору с тајним подацима у складу са одредбама овог споразума;
- 10) уговор с тајним подацима** јесте уговор или подуговор укључујући преговоре пре њиховог закључивања између два или више уговорача који садржи тајне податке или обезбеђује приступ њима;
- 11) безбедносни сертификат за физичко лице** јесте решење које је издао орган надлежан за заштиту тајних података у складу с националним законодавством и којим се потврђује да је лице прошло безбедносну проверу за приступ тајним подацима;
- 12) безбедносни сертификат за правно лице** јесте решење које је издао орган надлежан за заштиту тајних података у складу с националним законодавством и којим се потврђује да је правно лице прошло безбедносну проверу за приступ тајним подацима;
- 13) трећа страна** јесте држава, организација, правно лице и физичко лице које није страна у овом споразуму.

Члан 3. **Степени тајности**

Стране су сагласне да наведени степени тајности еквивалентни и подударни са степенима тајности утврђеним националним законодавством сваке од страна:

За Републику Србију	За Републику Македонију	Енглески еквивалент
ДРЖАВНА ТАЈНА	ДРЖАВНА ТАЈНА	TOP SECRET
СТРОГО ПОВЕРЉИВО	СТРОГО ДОВЕРЉИВО	SECRET
ПОВЕРЉИВО	ДОВЕРЉИВО	CONFIDENTIAL
ИНТЕРНО	ИНТЕРНО	RESTRICTED

Члан 4. **Органи надлежан за заштиту тајних података**

1. Органи надлежни за заштиту тајних података страна су:

за Републику Србију:

Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података
Немањина број 22-26 11000 Београд

за Републику Македонију:

Дирекција за безбедност тајних података
Васко Карагелески број 8 1000 Скопље

2. Органи надлежни за заштиту тајних података узајамно се обавештавају о националном законодавству које уређује заштиту тајних података и размењују податке о безбедносним стандардима, процедурима и праксама за заштиту тајних података.

3. Органи надлежни за заштиту тајних података могу да обављају међусобне консултације ради остваривања ближе сарадње у примени овог споразума.

Члан 5. **Мере за заштиту и приступ тајним подацима**

1. Стране примењују све прописане мере за заштиту тајних података који се размењују у складу са овим споразумом или настају на основу уговора с тајним подацима, у складу с националним законодавствима својих држава. Таквим тајним подацима обезбеђује се исти ниво заштите као националним тајним подацима еквивалентног степена тајности у складу са чланом 3. овог споразума.

2. Страна порекла писмено обавештава страну пријема о свакој промени степена тајности уступљених тајних података ради примене одговарајућих мера безбедности.

3. Приступ тајним подацима одобрава се на основу безбедносног сертификата за физичка, односно правна лица које је издато у складу с националним законодавством сваке од страна.

4. Страна пријема:

а) даје на увид тајне податке трећој страни само на основу претходне писане сагласности стране порекла;

б) означава тајне податке степеном тајности који је еквивалентан степену тајности који им је доделила страна порекла;

ц) користи тајне податке само у ону сврху за коју су достављени.

5. У случају да други споразум закључен између страна садржи строже одредбе у вези са разменом односно заштитом тајних података, примењиваће се одредбе тог споразума.

Члан 6.

Пренос тајних података

1. Пренос тајних податка обавља се дипломатским путем или преко војних и других курирских служби које су одобрили органи надлежни за заштиту тајних података. Страна пријема је дужна да писаним путем потврди пријем тајних података.

2. Ако се преносе веће пошиљке које садрже тајне податке, органи надлежни за заштиту тајних података договарају се и писаним путем одобравају превозна средства, правац кретања и мере безбедности на основу разматрања сваког појединачног случаја.

3. Стране преносе тајне податке другим одобреним средствима преноса у складу са безбедносним процедурама о којима су се договорили органи надлежни за заштиту тајних података.

4. Службе безбедности страна могу непосредно размењивати тајне податке у оквиру свог делокруга у складу са одредбама овог споразума.

Члан 7.

Означавање тајних података

1. Страна пријема означава тајне податке које је примила у складу са својим националним законодавством.

2. Копије и преводи тајних података означавају се и с њима се рукује на исти начин као са оригиналима.

Члан 8.

Умножавање и превођење тајних података

1. Подаци степена тајности ДРЖАВНА ТАЈНА / ДРЖАВНА ТАЈНА / ТОР SECRET преводе се или умножавају само у изузетним случајевима на основу претходне писане дозволе стране порекла.

2. Умножене копије тајних података означавају се ознакама тајности као и оригинални. Оне се контролишу као и оригинални тајних података, а њихов број ограничен је на број који је потребан у службене сврхе.

3. Све преводе тајних података врше лица која су прошла безбедносну проверу. Превод се означава ознаком тајности као и оригинал и садржи напомену на језику превода у којој се наводи да садржи тајне податке добијене од стране порекла.

Члан 9. Уништавање тајних података

1. Тајни подаци уништавају се тако да се онемогући њихова делимична или потпуна реконструкција.

2. Подаци степена тајности ДРЖАВНА ТАЈНА / ДРЖАВНА ТАЈНА / ТОР SECRET не уништавају се и враћају страни порекла.

3. Страна порекла може додатном ознаком, односно достављањем накнадног писаног обавештења забранити умножавање, измену или уништавање тајних података. Ако је уништавање тајних података забрањено они се враћају страни порекла.

4. У случају ванредне ситуације, када није могуће заштитити тајне податке или их вратити страни порекла, тајни подаци се одмах уништавају. Страна пријема је дужна да о уништавању тајних података писаним путем обавести страну порекла.

Члан 10. Уговори с тајним подацима

Е Уговори с тајним подацима закључују се и примењују у складу с националним законодавством држава страна. Свака страна на захтев органа надлежног за заштиту тајних података доставља потврду да је предложеном уговарачу издат одговарајући безбедносни сертификат за правно лице, Ако предложени уговарач нема одговарајући безбедносни сертификат за правно лице. орган надлежан за заштиту тајних података сваке стране може да захтева да се према њему покрене поступак безбедносне провере.

2. Безбедносни прилог је саставни део сваког уговора, односно подуговора с тајним подацима у којем уговарач стране порекла прецизира који се тајни подаци уступају страни пријема и који је степен тајности додељен тим подацима.

3. Обавеза уговарача да заштити тајне податке подразумева следеће:

а) откривање тајних података само лицима којима је претходно издат одговарајући безбедносни сертификат за физичка лица, која поступају према принципу „потребно је да зна”, а задужена су да изврше уговор с тајним подацима;

б) пренос тајних података помоћу средстава која су у складу са одредбама овог споразума;

ц) процедуре и механизме за прослеђивање измена до којих може доћи у вези с тајним подацима;

д) коришћење тајних података на основу уговора с тајним подацима само у оне сврхе које су у вези са реализацијом уговора;

е) примењивање одредба овог споразума које се односе на процедуре за руковање тајним подацима;

ф) обавезу обавештавања органа надлежног за заштиту тајних података уговорача о сваком стварном, покушаном или могућем неовлашћеном приступу тајним подацима који се односи на уговор с тајним подацима у складу са одредбама овог споразума;

г) уступање тајних података у вези с уговором с тајним подацима трећој страни само уз претходну писану сагласност стране порекла.

4. У уговору с тајним подацима прецизирају се мере које се захтевају за заштиту тајних података, као и процедура за процену и накнаду евентуалних губитака уговорачима као последицу неовлашћеног приступа.

5. Уговори с тајним подацима садрже безбедносну клаузулу којом се утврђује минимум безбедносних мера које треба применити за заштиту тајних података. У поступку издавања безбедносног сертификата за правна лица органи надлежни за заштиту тајних података држава страна са уговорачима обављају информативно- консултативни разговор у складу с националним законодавством држава Страна.

Члан 11. Посете

1. Органи надлежни за заштиту тајних података страна одржавају консултације у току којих разматрају процедуре за заштиту тајних података.

2. Орган надлежан за заштиту тајних података стране домаћина на захтев органа надлежног за заштиту тајних података стране посетиоца, омогућава посетиоцима приступ тајним подацима, односно просторијама у којима се рукује с тајним подацима, у складу с националним законодавством.

3. Захтев из става 2. овог члана треба да садржи:

а) име и презиме, датум и место рођења и држављанство посетиоца;

б) број пасоша односно личне карте посетиоца;

ц) функцију посетиоца и назив организације коју представља;

д) адекватни безбедносни сертификат посетиоца;

е) сврху, предложени радни програм и планирани датум посете;

ф) називе организација и објеката у којима се реализује посета;

г) број посета и време потребно за њихову реализацију;

х) други подаци о којима се договоре органи надлежни за заштиту тајних података.

4. Свака страна гарантује заштиту личних података посетилаца у складу с националним законодавством.

Члан 12. Повреде безбедности

1. Орган надлежан за заштиту тајних података у случају стварне или могуће повреде безбедности која се додогида на територији његове државе, дужан је да о томе без одлагања обавести страну порекла и да покрене одговарајући поступак ради утврђивања околности под којима је до повреде дошло. Резултати поступка прослеђују се страни порекла.

2. Ако се повреда безбедности додоги у трећој страни, орган надлежан за заштиту тајних података стране пошиљаоца дужан је да без одлагања предузме радње из става 1. овог члана.

Члан 13. Трошкови

Свака страна сноси трошкове који настану у вези са применом овог споразума и праћењем његове примене.

Члан 14. Решавање спорова

Сви спорови у вези с тумачењем или применом овог споразума решавају се путем консултација и преговора између страна.

Члан 15. Административни уговори

Органи надлежни за заштиту тајних података могу ради примене овог споразума да закључе административне уговоре.

Члан 16. Завршне одредбе

1. Овај споразум ступа на снагу даном пријема последњег писаног обавештења којим се стране дипломатским путем обавештавају да су испуњени услови предвиђени националним законодавством њихових држава за његово ступање на снагу.

2. Овај споразум се може изменити и допунити на основу обостране писане сагласности страна. Измене и допуне ступају на снагу у складу са ставом 1. овог члана.

3. Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака страна може отказати овај споразум упућивањем другој страни дипломатским путем, писаног обавештења о отказивању. У том случају, овај споразум ће бити раскинут након истека шест (6) месеци од дана када друга страна прими обавештење о отказивању.

4. У случају отказивања овог споразума, сви тајни подаци који су пренети у складу са овим споразумом биће заштићени.

Сачињено у Београду дана 28. фебруара 2014. године у два оригинала, сваки на српском, македонском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају разлике у тумачењу, меродаван је текст Споразума на енглеском језику.

за Владу Републике Србије

др Горан Матић

за Владу Републике Македоније

Лидија Костовска